

SPRAVODAJ OBCE LIPTOVSKÝ PETER

ROČNÍK XI.

DECEMBER 2016

č.

2

Vážení občania!

V rýchlom slede dní nášho uponáhľaného života opäť prichádza čas Vianoc. Prichádza do našich príbytkov pokorne, potichu so všetkým čo k nim patrí, s čím najkrajšie sviatky roka súvisia. Prináša nám láskavosť, privetivosť, potešenie a spolupatričnosť, ktoré sa na Vianoce prejavujú v tej najčistejšej podobe úprimnosti ľudských citov.

Francúzsky letec a spisovateľ, *Antoine De Saint Exupéry*, najlepšie vyjadril to, čo si najviac uvedomujeme práve v tento vianočný čas: *"Len srdcom vidí človek správne, to podstatné je očiam neviditeľné."*

Máme k sebe bližšie, no hlavne cítime tú vzácnu vôňu domova. Tá nás v duchu lásky a tradícií zvoláva k rodičom, k najbližším, jednoducho tam, kde sme doma. Veď Vianoce sú predovšetkým sviatkami rodiny a domova. Chceme byť spolu a chceme mať k sebe blízko. Chceme sa potešiť z radosti našich vnúčat, detí, blízkych príbuzných. Vianoce sú proste Vianoce.

Radi by sme vám, vážení občania, zaželali do nastávajúcich dní veľa radosti, porozumenia, lásky a spokojnosti. Prajeme vám úspešný vstup do nového roka, nech vás počas neho sprevádza hlavne zdravie. Šťastné a veselé vianočné sviatky plné pokoja!

Anna Papajová

Rozsvietili sme vianočný stromček

Na Vianociach je najkrajšie to čakanie. Deti z Lipt. Petra tentoraz síce čakali trochu dlhšie, no 10. decembra sa dočkali rozsvietenia vianočného stromčeka aj príchodu sv. Mikuláša. Pre dospelých obecný úrad v toto sobotné popoludnie pripravil kapustnicu, hriate, i čaj a pekný obecný kalendár. Pre deti, ktoré zaplnili priestranstvo pri ihrisku, Mikuláš zasa povytá-

hoval z vreca kopec sladkostí. Popoludnie čakajúcim na príchod Mikuláša spríjemnili naše spoluobčianky z Jednoty dôchodcov, ktoré im pri stromčeku zaspievali známe vianočné koledy a trochu im priblížili ducha nastávajúcich sviatkov. Hoci dlhý čas tomu nič nenasvedčovalo, napokon sa pri stromčeku stretlo takmer 200 našich občanov s deťmi.

*Blížia sa tie chvíľe
vianočné,
prežite ich v láske, šťastí
spoločne.
Zdravie nech slúži
k spokojnosti,
dom aby ste mali
plný hostí*

prajú

*pracovníci Obecného úradu
Liptovský Peter*

Krátko z Liptovského Petra

- Na garáže v severozápadnej časti obce, ktoré budú situované medzi bytovkami a diaľnicou, máme už vydané stavebné povolenie. Dobrá správa je, že stavať sa môže začať už na jar. V prvej etape pôjde o 16 garáží, v ďalších sa ich počet bude riadiť požiadavkami záujemcov. Celkovo ich môže byť až 48.
- Obec sa v posledných jesenných dňoch venovala úprave zelene. V tejto činnosti bude pokračovať až do jarých mesiacov podľa poveternostných podmienok.
- Na peterskom cintoríne pribudlo nové osvetlenie. Jeho cieľom bolo zvýšiť komfort návštevníkov počas sviatku Všetkých svätých a Dušičiek. Do neskorých večerných hodín sa však bude svietiť aj počas Vianoc.
- Na vedľajšej ceste, ktorá v obci vedie poza materskú školu, pribudli dva spomaľovacie pásy. Je to kvôli bezpečnosti detí, ktoré tu často prechádzajú.
- Bezpečnosť má zabezpečiť aj pripravované osvetlenie prechodu pre chodcov pri autobusovej zastávke oproti materskej škole. Myslíme tak hlavne na rodičov s deťmi v skorých ranných hodinách počas zimy, ale i cestujúcich, ktorí na zastávke vystupujú večer, zvyčajne bez reflexných prvkov.
- Dlho očakávaná rekonštrukcia miestnej komunikácie od autobusovej zastávky smerom na západ s odbočkou na sídlisko, príde na rad v jarých mesiacoch. Vzhľadom na rozpočtový náklad - 180 tisíc eur, bude musieť obecný úrad rozhodnúť o dodávateľovi súťažou, ktorá sa uskutoční v najbližších týždňoch.
- Začiatkom novembra OÚ v Liptovskom Petre už tradične usporiadal v kultúrnom dome stretnutie pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, ktorý spojil s uvítaním detí do života. Tentoraz sa ho zúčastnilo 32 jubilantov a 13 novonarodených detí. Nových obyvateľov obce privítala starostka Anna Papajová, ktorá tiež vzdala hold práci a šedinám našich skôr narodených.
- Aj tohto roku sa stretneme 26. decembra na obecnej zabijačke. Už tradične sa uskutoční pri kultúrnom dome, aby sme si zablahoželali všetko najlepšie.

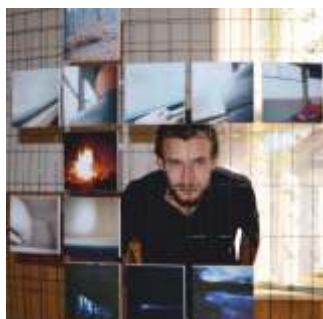

Ako sme oslávili 730 rokov prvej písomnej zmienky o Liptovskom Petre

Streda

Vernisáž domácich umelcov s názvom "Cez minulosť do budúcnosti" odštartovala v stredu 14. septembra 2016 v Liptovskom Petre oslavy 730. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Malá zasaďačka obecného úradu sa v podvečer rýchlo zaplnila vystavovateľmi a ich priaznivcami.

Po úvodných slovách starostky Anny Papajovej, poslankyňa Ľubica Uličná predstavila jednotlivých autorov -

ľudových rezbárov, sochárov, maliarov i fotografov, ktorí žijú v obci alebo sú s ňou nejakým spojením. Na výstave sme sa osobne stretli s dielami, ale aj ich autormi. Ján Jurík sa napríklad predstavil vecami každodenného života (praciky, spony, opasky), ktoré sa naučil vyrábať od svojho starého otca a preniesol tradíciu

ich ručnej výroby až do súčasnosti. Obdivovali sme aj výrobky z dreva (korýtka, misky, príbory) Ladislava Stromku, majstra ľudoumeleckej výroby a jeho schopnosť dokonalého povrchového opracovania dreva. Medzi vystavujúcimi nechýbal Milan Mikoláš, ktorý do dreva vpísal myšlienkové bohatstvo celej civilizácie nielen z oblasti kultúry, ale i vedy. Druhú skupinu, generácie mladšiu, tvorili najmä fotografi: Janka

Drugajová, s ktorej tvorbou sa môžeme stretnúť na jej internetovej stránke. Je absolventka FF UK v Bratislave odbor muzeológia a kultúrne dedičstvo. Vystavovala na viacerých výstavách, z ktorých si domov priniesla aj ocenenia. Z Ameriky do rodného L. Petra si odskočila Emka Gondol'ová, absolventka environmentalistiky v B. Bystrici, ktorá sa v Los Angeles nanovo pustila do štúdia počítačovej grafiky. Rada cestuje a fotografuje ľudí, ale i objekty, často ju práve ľudia upútajú. Zlatým klincom programu na vernisáži bol Michal Huba, študent fotografie na VŠMU v Bratislave. Inak prasynovec Martina Martinčeka, ktorý zdvihol a oprášil túto časť rodinnej tradície a má ambíciu stať sa majstrom toho neopakovateľného okamihu, keď treba stlačiť spúšť na fotoaparáte.

Vernisáž hudobne obohatili Tomáš Mezovský a Jozef Muráň zo ZUŠ v Lipt. Hrádku tiež spáti s Lipt. Petrom.

Piatok

V nasledujúci deň oslav v Parku osobností pred obecným úradom bol odhalený pamätník významnému rodákovi, fotografovi Martinovi Martinčekovi, ktorého sa okrem autora akademického sochára Ladislava Beráka a kustódky Anny Barancovej, zúčastnili aj Lenka Mitrengová, prednostka OÚ v Lipt. Mikuláši, Branislav Tréger, primátor Liptovského Hrádku a starostovia okolitých obcí.

Starostka Lipt. Petra Anna Papajová v krátkom príhovore zdôvodnila rozhodnutie postaviť pomník Martinovi Martinčekovi pre význam, aký získala jeho tvorbou slovenská fotografia a preto, že napriek tomu, aký ťažký prežil život, zostal slušným a skromným človekom. Poďakovala Ladislavovi Berákovi za vytvorené dielo. Pani Ľuba Uličná prečítala niektoré my-

šlienky kustódky Anny Barancovej o Martinovi Martinčekovi.

Na záver prehovoril Branislav Tréger. Poprial Petranom, aby boli pevní ako skala, ktorá symbolizuje grécky preklad mena Peter. Zároveň im oznámil čerstvú a dobrú správu o dohľadnej rekonštrukcii peterského mosta, ktorý je niekoľko desaťročí v zlom stave.

Odhalenie pamätníka osviežila Sára Vosátková so svojim saxofónom.

Večer sa v kultúrnom dome konalo slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva, na ktorom Anna Papajová pri príležitosti 730. výročia prvej zmienky o obci odovzdala pamätné listy občanom, ktorí sa zaslúžili o jej budovanie a rozvoj i šírenie dobrého mena: Jánovi Juríkovi – za režisér-

Jánovi Juríkovi – za režisér-

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

sku činnosť v ochotníckom divadle a prácu v osvetovej besede, Ivanovi Stupkovi - za prácu pri osamostatnení obce, Dušanovi Uličnému - za činnosť vo verejnej funkcii, Pavlovi Lojdlovi - za budovanie obecného úradu po osamostatnení obce, Ľubomírovi Gajdošovi - za dlhoročnú poslancenskú činnosť, Milanovi Majerovi - za prácu v hasičskom a poslancenskom zbore, Vladimírovi Čatlošovi - za dlhoročnú prácu v telovýchovnej jednote, Miroslavovi Krčulovi - za dlhoročnú prácu v poslancenskom zbore, Zdenke Belobradovej - za prácu poslankyne a aktívnu pomoc pri organizovaní kultúrnych spoločenských podujatí, Darine Cibulovej za angažovanosť v Červenom kríži, spevokole a v Slovenskom zväze žien, Oľge Gažovej - za prácu v spevokole a organizáciách obce, Ľubomírovi Oriškovi - za aktivity v poslancenskom zbore, Milanovi Krivošovi - za prácu vo verejnej funkcii a kultúrne aktivity, Emilovi Drugajovi - za prácu v kul-

túre, športe a telovýchove, Monike Olšovskej za reprezentáciu obce na medzinárodných podujatiach v dogdancingu, Ladislavovi Stromkovi - za zachovanie ľudových tradícií, Milanovi Mikolášovi - za umeleckú reprezentáciu obce, Oľge Hubovej za šírenie dobrého mena obce a propagáciu v iných regiónoch, Dušanovi Čatlošovi za pôsobenie v oblasti kultúry a športu.

Na slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva boli ocenené aj organizácie: Jednota dôchodcov Liptovský Peter, Evanjelický cirkevný zbor augsburského vyznania v Lipt. Petre, Dobrovoľný hasičský zbor, Pozemkové spoločenstvo Svätôjanskej doliny Lipt. Peter, Urbárske pozemkové spoločenstvo Lipt. Peter a Motoklub Lipt. Peter.

O kultúrny program v tejto časti večera sa postarali Dominika Hatiarová s Dominikou Sojkovou, deti z Materskej školy a divadelný súbor f*ACTOR, ktorý na záver hrou Obec roka predĺžil príjemnú atmosféru večera.

Sobota

Oslavy vyvrcholili v sobotu programom pre širokú verejnosť. Pozvánkou do sprievodu bol promenádny koncert pred obecným úradom, kde pomedzi kvapky dažďa rozvonjali guláš a kapusta s mäsom, pripravené pre účastníkov skúsenými kuchármi. Napokon sa pestrý sprievod pohol obcou a hoci nebol veľký, bolo na čo pozerieť. Ťažké mraky a dažď veľa zábavy nesľubovali, no zabudnúť na rýchlo pomohli naši divadelníci so svojou vtipnou „talkšou“, v ktorej divadelní králi do rúk pani starostky obradnou formou vložili potvrdenie starých výsadných práv obce. Scénka bola popretkávaná skutočnými faktami z úst historika Karola Dzuriana. A potom už nasledovali vystúpenia Súboru

historického šermu Svarog, ako aj Historického kurucského regimentu z Vavrišova, ktoré svojou dynamikou a akčnosťou upúťali najmä mládež. Počas vystúpení nechýbalo občerstvenie a v divadelnej sále aj ochutnávka koláčov z kuchyne našich starých mám, výstavka ľudových výrobkov i detský kútik s hrmi.

Daždivé počasie vonku usilovne premáhala dobrá muzika, o ktorú sa postarali ľudová hudba Sláčik a hudobná skupina Rock Therapy (Kabát revival).

Záver oslavy patril správnej dedinskej veselici s kapelou Nova a bodkou za týmto veselým a udaždeným dňom bol veľkolepý ohňostroj.

Vraj, aby sa o tejto udalosti dozvedeli aj tí, hore.

Nedeľa

Oslávám 730. výročia prvej písomnej zmienky o obci bola v nedeľu venovaná ekumenická bohoslužba. Nielenže sa patrilo, ale bolo aj začo sa poďakovať, veď naši predkovia vo viere a tiež vďaka viere, tu prežili časy zlé a ešte horšie. V historických skúškach však obstáli ako životaschopná komunita aj vďaka Milosti, ktorá prichádza zhora, aby nám zanechala to, čo máme teraz. Hoci nie bez problémov, ale máme obec s 1300 obyvateľmi, s kompletnou infraštruktúrou, peknými domami, bez zjavnej chudoby. A to tu nikdy nebolo.

Pod'akovanie

Obecný úrad ďakuje všetkým organizátorom, ktorí sa zaoberali prípravami tohto podujatia takmer od začiatku roka ako aj vystupujúcim a účastníkom za dôstojný priebeh osláv 730. výročia prvej zmienky o obci.

Takmer tridsať premiér = rekord

Divadlo f*ACTOR toho stihlo za prvý rok svojej existencie veľa.

Predovšetkým zažiť, prežiť, precestovať a tak trochu aj vyhrať. Inscenáciu Obec roka sme zatiaľ odohrali dvadsaťosemkrát, užili sme si šesť súťažných aj nesúťažných prehliadok a festivalov. Okrem liptovských obcí sa nám podarilo hrať v Tisovci, Zlatých Moravciach, Brezne, Lučenci, Banskej Bystrici alebo tiež v rámci krajskej prehliadky v martinskom Slovenskom komornom divadle.

Z tejto prehliadky sme si priniesli aj prvé miesto a postup do celoštátnej súťaže.

Hrali sme v kulturáchoch, na námestí, na nádvorí, ale aj na fare. To len potvrdzuje, že divadlo je univerzálny prvok

zábavy, oddychu i kontaktný prostriedok, ktorý prežije na akomkoľvek mieste. Inscenácia Obec roka je vtipný a sarkastický pohľad na ľudí, ktorí nie vždy žijú ideálne. My sme ale na ľudí mali šťastie. Zo začiatku na tých, ktorí nám umožnili vytvoriť si domácu základňu v Liptovskom Petre, neskôr na tých,

ktorí nás podporili v hľadisku a nakoniec na tých, ktorí nám pomáhali dostať sa ďalej.

Hovorili o nás v superlatívoch a robili nám perfektnú reklamu, ktorá nás dostala na všetky tie skvelé miesta, kde sme hrali. Divadlo f*ACTOR má na ľudí teda šťastie (klop, klop), ale hlavne na tých, ktorí ho tvoria: Rišiak, Kamenica, Alena, Šiša, Peha, pani Mačka, Džarmil, Bielo a Gugulík.

To je absolútny základ! Mladí, skvelí, energickí, vtipní a schopní ľudia. Im patrí vďaka, pretože to boli oni, ktorí investovali svoj čas do

skúšania a svojou vitalitou priniesli trochu života do prázdnoty zívajúcich kulturákov Liptova.

Nerád predbieham prítomnosť, ale ak všetko dobre pôjde, tak na jar možno Obec roka uvidia aj v Bratislave a domáci diváci na prelome januára a februára uvidia premiéru novej inscenácie, ktorá bude úplne iná ako tá prvá. Príbeh zo súčasnosti, nie vždy komický a nie vždy s dobrým koncom, avšak v modernom a trochu náročnejšom technickom spracovaní. Ale o tom je divadlo. Má rozosmiať, učiť, poburovať aj šokovať a rozplakávať.

Naším priaznivcom prajeme veselé Vianoce a už teraz sa na nich veľmi tešíme.

Michal Tomasy

Maliarka modrastých krajínok z Liptova

Helena Ambrosová, akadémická maliarka, žije a pracuje už 45 rokov v Moste. Je však rodáčkou z Liptovského Petra (roč. 1934), kde bola tohto roku pozvaná na oslavy 730. výročia prvej zmienky o obci. V peknom a úprimnom liste sa obecnému úradu poďakovala a ospravedlnila (pre vysoký vek), zároveň dala pozdraviť všetkých Petranov. V skratke sme sa z jej životopisu dozvedeli, že po absolvovaní gymnázia v Nymburku, nastúpila v roku 1953 na Vysokú školu umelecko-priemyselnú, kde stretla aj svojho manžela akademického maliara Karla Bo-

řeckého. V Moste žije od roku 1961. Tu prijala miesto vedúcej výtvarného odboru Ľudovej školy umenia. Spod jej rúk vyšlo mnoho žiakov, ktorí sa začali venovať umeniu na profesionálnej úrovni.

V polovici šesťdesiatych rokov začala pracovať pre mestské divadlo, až sa napokon rozhodla prejsť na „voľnú nohu“ a naplno sa venovať maľovaniu.

Helene Ambrosovej nie je cudzia grafika, kresba či olej. Na svojich obrazoch sa snažila zachytiť nielen farby, ale aj veľa detailov, preto jej diela majú aj dokumentárnu hodnotu. Takto napríklad zachytila starý Most a na výstave Maľované na uhlie nimi oslovila mnoho miestnych obyvateľov, ktorí majú neraz až sentimentálny vzťah k svojmu industriálnemu prostrediu.

Veľmi peknú sériu obrazov namaľovala aj z veľkomest-

ského prostredia kaviarní a tiež zasnených krajínok z Liptova, ktoré u nás vytvorila počas dovolenkových návštev (vpravo). Pohľad z L. Petra na Vislavce, kostol v Lipt. Jáne, či uličku v L. Petre lebo naše humná asi netreba zvlášť predstavovať. Všetky ich má uložené v ateliéri ako trvalé spomienky na svoje rodisko.

Helena Ambrosová počas svojich dlhých a tvorivých rokov mala možnosť predstaviť svoje diela na desiatkach výstav v Česku, na Slovensku (Lipt. Mikuláš), Francúzsku, Nemecku, Španielsku. Treba povedať, že všetky výstavy mali veľký úspech a obidvom manželom sa len málokedy stalo, žeby sa im na výstave nepodarilo predat' nejaké dielo, takže ich obrazy sú dnes najmä v Európe, ozdobou mnohých súkromných zbierok.

(plk)

